სახ.-საბ. რესპუბ. ბიბლიოთეკა

პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 218 (20259) — სამშაბათი, 20 სექტემბერი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა IV შეხვედრის მონაწილეებს

მივესალმები სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა IV შეხვედრის მონაწილეებს, რომელიც ქალაქ თბილისში იხსნება.

ჩვენი ქვეყნების ურთიერთობის გაჯანსაღების პროცესში — ამ გზაზე კი უკვე გადაიდგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები — საზოგადოებრიობის აქტიურობასა და მეცადინეობას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს.

თვალსაზრისთა მშვიდი შეჯერება, არა მარტო ეროვნული, არამედ საერთო ინტერესების უკეთ გაგება, ყოფილი სტერეოტიპების დაძლევა — ყოველივე ეს ფრიად მნიშვნელოვანია. ვფიქრობ, რომ ამ მიზნებს კარგად ემსახურება საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საბჭოთა საზოგადოებების კავშირისა და ამერიკის ჩატოკუას ინსტიტუტის ინიციატივით საბჭოთა კავშირ-ამერიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობის აქტუალურ საკითხებზე მოწყობილი შეხვედრები.

დღეს უფრო ნათლად, ვიდრე ოდესმე, ვხედავთ, რომ უნდა გავიაროთ ძნელი გზა, რათა თავიდან ავიცილოთ შიშისა და მტრობის აჩრდილები, რომლებიც არ შეეფერება ჩვენს ორ დიდ ხალხს. საბჭოთა კავშირ-ამერიკის უმაღლესი დონის ოთხი შეხვედრის დროს მიღწეული ამტკიცებს ჩვენს რწმენას, რომ სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ურთიერთობა შეიძლება იყოს ჯანსაღი, პროდუქტიული და ნათელი. რაკი დარწმუნებული ვართ, რომ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის დიალოგში არ უნდა იყოს პაუზები და შეფერხებები, ჩვენ მხარს ვუჭერთ მის აქტიურ განხორციელებას. ამის შესანიშნავი მაგალითია თქვენი შეხვედრა როგორც სახალხო დიპლომატიის გამოვლინება, რომელიც ფლენიადგ მოქმედებს მშვიდობის სასარგებლოდ როგორც დღეს, ხვალ და ყველა დროისათვის.

გულწრფელად ვუსურვებთ ნაყოფიერ მუშაობას თქვენს შეხვედრას.

მ. გორბაჩოვი.

მოქმედების დრო, პრაქტიკული მუშაობის დრო

მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლა კრასნოიარსკში

ამხანაგებო, ციმბირში პირველად არა ვარ. თავის დროზე ყაზფლვარ ალტის მხარეში, ნოვოსიბირსკის ოლქში, გავლილი — ირკუტსკსა და კრასნოიარსკში. უფრე ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივნად ყრფნის დროს გავეცანი ტიუმენის ოლქს. ის მოგზაურობა, მე მგონი, აუცილებელი იყო და სასარგებლო გამოდგა. 1986 წლის ზაფხულში გავეცანი ზღვისპირეთისა და ხაბაროვსკის მხარეების, შორეული აღმოსავლეთის, ამ დიდი რეგიონების მშრომელთა ცხოვრებასა და საქმიანობას.

და აი, ახლა კრასნოიარსკის მხარეში ვმოგზაურობ. თქვენთან ყოფნისას ვეწვევი საწარმოო კოლექტივებს, ვესაუბრე მუშებს, შეხვედრა მქონდა მიწათმოქმედებთან შუშენსკოეს რაიონში, შევხვდი მეცნიერებსა და სპეციალისტებს, ქალაქის, ქალაქებისა და რაიონების ხელმძღვანელებს, ერთი სიტყვით, ეს დამეხმარება უკეთ გავიგო პრობლემები, რომელებიც არა მარტო თქვენ, არამედ მთელ ქვეყანას აწუხებს.

XIX პარტიული კონფერენციის შემდეგ, რომელმაც დიდმნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებანი მიიღო ეკონომიკური რეფორმის, პოლიტიკური სისტემის რეფორმის გაღრმავების, საბჭოთა საზოგადოების მთელი ცხოვრების დემოკრატიზაციის შესახებ, დადგა ამ გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად აქტიური, პრაქტიკული მუშაობის დრო. ჩვენ ახლა გვაქვს პოლიტიკა, გარდაქმნის პოლიტიკა, რომელიც მიზნად ისახავს დიდ ამოცანებს, ჩვენი საზოგადოების განახლებას, მის გაჯანსაღას ახალ მიჯნებზე ახალ თვისებრიობაში საბჭოთა საზოგადოების გადასვლის უზრუნველსაყოფად. მე ვფიქრობ, ეს გარდაქმნის პირველი ეტაპის დიდი მოსაპაოვარია. ჩვენ გვაქვს ეს დიდი გადაწყვეტილებანი მისი მთავარი მიმართულებებით.

ხომ უნდა გავრკვეულიყავით, როგორ წარგვემართა საქმე შემდგომში. ყველაფერი მარტივად არა, მაგრამ საფუძვლიანად და მთელი საზოგადოების მონაწილეობით მიმდინარეობდა. ახლა დადგა მეტად პასუხსაგები ეტაპი, იმის რეალიზაციის დრო, რაც თქვენთან ერთად შევიმუშავეთ, თუმცა ეს მუშაობა კვლავაც გაგრძელდება. და რაკი ასეა, რაკი ჩვენი გარდაქმნის პოლიტიკა გადადის პრაქტიკული რეალიზაციის სიბრტყეში, მაშასადამე, გარდაქმნა ეტაპი თითოეულ პარტიულ ორგანიზაციას, თითოეულ შრომითს კოლექტივს, თითოეულ ოლქს, რესპუბლიკას, მხარეს, ქვეყნის ყველა მშრომელს. ეს რა თქმა უნდა, გეხებათ თქვენც, ციმბირელებს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი და საბჭოთა მთავრობა დიდ უურადღებას უმობენენ ციმბირისა და შორეული აღმოსავლეთის ეკონომიკურ განვითარებას. ეს იისხენება უწინარესად იმ როლით, რომელსაც ეს რეგიონები დღეს ასრულებენ. და რაც დრო გავა, მით უფრო მეტი მნიშვნელობა ეძენებთ მათ ჩვენი სახელმწიფოს ბედ-იღბალში.

არანაკლებ მნიშვნელოვანია ისიც, რომ საბჭოთა კავშირს აქ შეგების წარტილები აქვს აზიის კონტინენტის სახელმწიფოებთან და ხალხებთან. ასე რომ, საგარეო პოლიტიკის თვალსაზრისითაც ციმბირსა და შორეული აღმოსავლეთს უდიდესი მნიშვნელობა აქვთ.

ციმბირისა და შორეული აღმოსავლეთის ათვისება ჩვენი საერთო-ეროვნული ამოცანაა. სწორედ ამას ისახავს მიზნად შემოქმედებული და მიღებული პროგრამები. შესაძლოა, ისინი რაღაცაში, არსებითშიც კი, სრულყოფილი არ იყოს. ამის ჩვენ ვგრძნობთ, ზოგი რამ მეცნიერებმაც გვიკარნახეს და სამეფონეო ხელმძღვანელებმაც. აქ, კრასნოიარსკში მიწა-წყალზე გამართული შეხვედრები და საუბრებიც გვიჩვენებს, რომ კორექტივები ამ პროგრამებში უნდა შევიტანოთ აქ აღძრული პრობლემების გათვალისწინებით.

მაგრამ უკვე დღეს ამ რეგიონებს უზარმაზარი წვლილი შეაქვთ ქვეყნის ეკონომიკაში. საკმარისია ითქვას, რომ ისინი იძლევიან ნავთობისა და გაზის ორ მესამედს, ქვანახშირის 40 პროცენტზე მეტს, ელექტროენერგიის 20 პროცენტს, სამანიკოს ბერქნის 37 პროცენტს. ეს ისეთი შეუცვლელი და უძვირფასესი რესურსებია, ურომლისოდაც საზოგადოება ვერ იარსებებს.

უზარმაზარია ამ მხარის მიწის და წყლის რესურსები. შარშან ციმბირსა და შორეულ აღმოსავლეთში წარმებიული იყო 24 მილიონ ტონაზე მეტი მარცვლეული, თითქმის ორი მილიონი ტონა ხორცი, დაახლოებით 11 მილიონი ტონა რძე, დაუპირალი იყო 4,9 მილიონი ტონა თევზი.

ციმბირი მდიდარია ფერადი, კეთილშობილი და იშვიათი ლითონებით მარაგი, რომელიც ჩვენი ეროვნული სიმდიდრის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს. ერთი სიტყვით, ქვეყანა ვერ იცხოვრებს უიმისოდ, რასაც ციმბირი და შორეული აღმოსავლეთი იძლევიან.

ჩვენ უღრმესი მადლიერების სიტყვებით უნდა მივმართოთ ციმბირელებსა და შორეულაღმოსავლელებს. ყველას, ვინც აქ ცხოვრობს და შრომობს, უდიდესი და თავდადებული მუშობისათვის. ამავე დროს სამართლიანია სხვა რამეც: თავის მხრივ ამ რეგიონებს სჭირდებათ, რომ მათს განვითარებაში აქტიურად მონაწილეობდეს მთელი ქვეყანა. არსებითად, ასეც არის, ამხანაგებო.

მაგრამ, დღევანდელ დღეებზე და განსაკუთრებით მთელი ქვეყნის განვითარების პერსპექტივაზე რომ ვფიქრობთ, უნდა ვხედავდეთ ამ რეგიონების ცხოვრების სრულ სურათს — როგორც მიღწევებს, ისე დაგროვილ დიდ პრობლემებსაც, ხარვეზებსა და შეცდომებსაც კი, თანაც ისინი არა მარტო ლოკალური, ადგილობრივი ხასიათისა, არამედ, საშუალოზოგად, სტრატეგიული ხასიათისაც. ჩვენ უნდა ვიცოდეთ ისინი, კრიტიკულად ვიაზრებდეთ, გამოგვქონდეს საჭირო დასკვნები მომავლისათვის. ასეთი მეცნიერება ჩვენ საარსებოდ გვჭირდება, განსაკუთრებით ახლა, როცა მუშავდება ეკონომიკური ვრცელი, შორს გამიზნული გეგმები.

სწორედ ეს პრობლემები იყო ამ დღეებში გამართული ყველა შეხვედრისა და საუბრის ყურადღების ცენტრში. საერთოდ, ლაპარაკი იყო იმაზე, თუ როგორ მიმდინარეობს საქმით გარდაქმნა კრასნოიარსკის მხარის შრომითს კოლექტივებში. უნდა ითქვას, რომ მრავალრიცხოვანი საუბრები ერთ დროს, რომელიც გაიმართა მუშათა საამქროებში, სამეცნიერო დაწესებულებებში, ყანებში და ქალაქებისა თუ სოფლების ქუჩებში, მე მინდოდა გამეკვეთა მრავალი საკითხი, რომლებიც ინტერესებთ სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და მთავრობას. ამავე დროს ვიგრძენი, რომ კრასნოიარსკელებსაც უნდოდათ ბევრი რამ ეთქვთ ჩემთვის, გაეცნოთ ცენტრალური კომიტეტისა და მთავრობისათვის თავიანთი აზრები და მხარეში საქმის მდგომარეობისა და გარდაქმნის მიმდინარეობის მათეული შეფასებანი.

რა შეიძლება ითქვას ამასთან დაკავშირებით? ხალხს ახლა უფრო ღრმად ესმის გარდაქმნის მნიშვნელობა ქვეყნისთვისაც და საერთოდ სოციალიზმისთვისაც. მათ, მხედველობაში მყავს ადამიანთა უმრავლესობა, მკაფიოდ აქვთ შეგნებული: გარდაქმნა წინ ვერ წაიწევს, სანამ ყოველი შრომითი კოლექტივი, ყოველი ადამიანი ნამდვილად არ ჩაებმება ახალ ამოცანათა გადაწყვეტაში. მე კმაყოფილ ვარ, რომ ეს აზრი გაიზიარა დღესაც, როცა დაიწყო ჩვენი შეხვედრა, ამხანაგებს გამოსულები. იყო არცთუ ცოტა კრიტიკული შენიშვნებიც ოღრო ცენტრალური ორგანოების, განსაკუთრებით სამინისტროებისა და უწყებების მუშობის შესახებ, ისე ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოების, ხელმძღვანელი კადრების საქმიანობის შესახებაც. ჩემი აზრით, ყველაფერი ითქვა გულწრფელად, პირდაპირ, მბრეალეგ სურვილით, იმედით, რომ ამას გაიგებენ, გაითვალისწინებენ მუშაობაში და გადაწყვეტენ.

საერთოდ კი ძალიან კმაყოფილი ვარ საუბრებით — იგი გულადილი და უშუალო ხასიათისა იყო. რა თქმა უნდა, დრო ცოტა აქვნდათ იმათაც, ვინც შემეხვდა, და მეც. ამიტომ ადამიანები არ ეხებოდნენ ყოველივე ამას, რაც გაკეთდა, რაც მოპოვებულია. როგორც ყველა ამბობდა, ეს უკვე ჩვენი აწმყოა, და მთავარ ყურადღებას უთმობდნენ პრობლემებს, ადაგუბერ საკითხებს, რათა მიეპაროთ მათდამი ყურადღება. მეც ეს ჯეროვნად დავფიქსე.

საერთოდ, რეალურად, თვალნათლივ ვიგრძენი: კრასნოიარსკელებმა გარდაქმნა მიიღეს. „სწორი დასკვნა გამომაქვს თუ არა? (ხმები: სწორი).

გარდაქმნა ჯნაი იკაფავს აქ, კრასნოიარსკის მხარის მთელ აქ ვრცელ ტერიტორიაზე. იგი ნაბიჯ-ნაბიჯ შედის შრომითი კოლექტივების, ოჯახების, ქალაქების, სოფლების, რაიონების ცხოვრებაში. ეს ყველაზე მთავარია, ამხანაგებო.

მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანია სხვა რამეც: კრასნოიარსკელები აწუხები გარდაქმნის მიმდინარობა, აწუხებთ, რომ ყველაფერი ისე არ მიდის, როგორც სასურველია. გასაგებია სურვილი, რომ უფრო სწრაფად გადაწყდეს ყველაფერი. აქ თქვენ მართებულად ბრძანებთ, რომ გადაწყვეტილებანი, რომლებსაც ვიღებთ, უნდა სრულდებოდეს. ამ თემაზე ბევრჯერ ყოფილა ლაპარაკი, თანაც — ძალიან მწვავედ. ყველას საჭიროდ მიაჩნია ხაზი გაესვა აზრისათვის, რომ უნდა გავზარდოთ მომთხოვნელ ო ბ ა. მოხდა პასუხისმგებლობის ერთგვარი შესუსტება. ეს ეხება ყველას — არა მარტო ხელმძღვანელ კადრებს, არამედ შრომითს კოლექტივებსაც. ითქვა ისიც, რომ დისციპლინასა და წესრიგს განმტკიცება სჭირდება.

ამხანაგებო, მე უკვე მითქვამს და მინდა ერთხელ კიდევ გავიმეორო: გარდაქმნა წინ ვერ წაიწევს, თუ არ იქნება ორგანიზებულობა, პასუხისმგებლობა, წესრიგი. პირიქით, რაკი იგი მოიცავს ცხოვრების ყველა სფეროს და უკავშირდება ამ სფეროებში ღრმა ცვლილებებს, მისი განხორციელება შეიძლება მხოლოდ იმ პირობით, თუ განვამტკიცებთ პასუხისმგებლობასა და დისციპლინას, რომლიც ემყარება ცვლილებათა აუცილებლობის შეგნებას, ერთმანეთისადმი მომთხოვნელობის გაზრდას.

რა მომხვდა განსაკუთრებით თვალში, და ამაში დავუწმენდი დღეს პარტიის სამხარეო კომიტეტის ბიუროს და დეპუტატთა სახალხო საბჭოს აღმასკომის წევრებთან საუბარში? ხალხი საერთოდ ხედავს, რომ დიდი პრობლემების გადასაჭრელად დროც დგებერდება, ახალი რესურსებიც და დიდი ძალისხმევაც. იმისათვის, რომ ბევრი ახალ მიჯნებზე დიდ საკითხებში, მოგვიხდება კარგი ორგანიზება და, ასე ვთქვათ, ძალიანა გაბრდა. ეს ხალხს ესმის, და ეს პატივს სდებს ციმბირელებს. მაგრამ მათ საუბრებში ბევრად გამიგონეს საკითხები, რომლებიც ეხება დიდი საკითხების ჯგუფს, რომლებიც დროს მოითხოვს, და საკითხები, რომლებიც უკვე უნდა გადაკრილიყო და შეიძლებოდა გადაკრილიყო გარდაქმნის დაწყებითს ეტაპზე.

მარილაც, როცა საქმე ეხება სათბობს, იმას, რომ სახურავი წვეთავს, წყალი სართულებზე მთელ მოკორაიონში არ მოდის, ქუჩები განათებული არ არის, შეიმჩნევა შეფერხებანი ქალაქის ტრანსპორტის მუშაობაში და ა. შ. განა ამის აღმოსაფხვრელად ნაწილობა ხალხი? ო, რას ამბობდნენ ადამიანები. რა იწვევს ზოთს გულისტკენას ყველაზე მეტად? ის, რომ ამ საკითხების გადაუჭრელობა დაკავშირებულია სამეურნეო, საბჭოთა კადრების საქმიანობასთან. მაშასადამე, გვაკლია პარტიული ყურადღება, პარტიული კონტროლი.

ახლა პარტიის სამხარეო კომიტეტი დიდ მოთხოვნებს უყენებს საბჭოებსაც და სამეურნეო ორგანოებსაც, მკაცრად მოპკითხავს კოპერატიული მუშაობისათვის ყველა მიმართულებით, მუდამ თვალყურს ადევნებს ცენტრალურ საკითხებს, რომლებიც ხალხს აწუხებს. ეს სწორია, და მინდა მხარი დავუჭირო ასეთ მიდგომას. ვფიქრობ, ახლა განსაკუთრებით მკაფიოდ ჩანს, ვინ რად ღირს. სამეურნეო ანგარიში გვიჩვენებს, რას წარმოადგენს თითოეული და როგორ ეკიდება იგი საქმეს. გარდაქმნამ იმთავითვე გვიჩვენა, ვინ რად ღირს იმთავან, ვისაც ესა თუ ის პოსტი უჭირავს. ზოგიერთი მთგანი ისე მოქმედებს, როგორც სამი, ოთხი, ხუთი და ათი წლის წინათ მოქმედებდა. და, რომ იტყვიან, აინუზშიაც არ ადგებს არაფერს.

მაგრამ, მე ვფიქრობ, ასეთი კადრები დიდხანს ვერ დარჩებიან თავიანთ თანამდებობებზე, თუ მკეთრად არ შეიცვალეს პოზიცია. ეს ვიგრძენი ადამიანთა განწყობილებით, და ეს უკვე გამოვლინდა პარტიულ ორგანიზაციებში ანგარიშგება-არჩევნების დროს და გამოვლინდება საბჭოების ფორმირებისას, დეპუტატებთან შეხვედრების დროს და ა. შ. ამიტომ ყოველივე აქედან სწორ დასკვნებს გამოვიტანთ.

აი კიდევ რა მინდოდა მეთქვა: ნუ შეეუშინდებით სიძნელეებს. ზოგან გისმია: თითქოს ჩვენში არაფერი არ იცვლებოდეს, და საქმეც წინ არ მიდისო.

მაგრამ, ამხანაგებო. გარდაქმნა სერიოზული და ღრმა საქმეა. იგი ეხება მთელ ქვეყანას, ცხოვრების ყველა სფეროს. ეს არის საფუძველი ნებისა ჩვენი საზოგადოების მთელი ცხოვრების გარდაქმნისათვის. და რაკი ასეა, ჩვენ ილუზიები არა გვაქვს. ეს, სხვათა შორის, ჩვენ გვესმოდა, როცა ის-ის იყო შეეფდენით გარდაქმნას. კარგად გვესმის ახლაც, რომ უახლოესი წლები ყველაზე რთული და ძნელი იქნება.

ცხოვრება დასტურებს ამას. ამიტომ, როცა ამე მხურვალედ და მგზნებარედ მეუბნებიან, სიძნელეები მატულობს, პრობლემა ბევრია, მე ვამკვნეს: მაშასადამე, გარდაქმნა ცხოვრებაში მიმდინარეობს. იგი აღძრავს სულ ახალ-ახალ პრობლემებს, და ისინი უნდა დადაკვეთონ. ჩვენს მაგიერად მათ ვერაფერ ვერ დადაჭრის. ჩვენ, რა თქმა უნდა, ვხედავთ, რა რთულად მიმდინარეობს გარდაქმნის პროცესები თვით პარტიაშიც, საბჭოებშიც, ხელმძღვანელი კადრების, შრომითი კოლექტივების საქმიანობაში. რა ძნელად ითვლება მთელი ჩვენი საზოგადოება საკაროობის, დემოკრატიის გაკეთებულს, ახალ მიდგომებს სამეურნეო საქმეებში. ჩვენ ვხედავთ, როგორ იმსჭვრეტა დამკვიდრებული შეხედულებანი იმის კვალობაზე, რაც უფრო ღრმად ემბება ქვეყანა ჩვენი ეკონომიკის გარდაქმნაში რადიკალური ეკონომიური რეფორმის პრინციპებით.

ჩვენ, პირდაპირ უნდა თქვას, ამხანაგებო, დიდ სკოლას გავდიგართ, ვსწავლობთ ახლებურად ცხოვრებასა და მუშაობას, ჩვენი ურთიერთობის ახლებურად წარმართვასაც. ჩვენ აუცილებლად უნდა გავუძლოთო, თავი გავართვათ გარდაქმნის ახლანდელი ეტაპის დიდ დატვირთვებს. ეს ეხებათ კადრებსაც და ყველა შრომითს კოლექტივსაც.

ამას კიდევ იმიტომ ვამბობ, რომ ამ პასუხსაგებ, გარდამტეხ ჟამს გაისმის ხმები, თითქოს გარდაქმნის საფრთხე ემუქრებოდეს. ზოგი, ვისაც არ ესმის ახლანდელი პრობლემების მთელი სირთულე, მეცადინეობენ, ერთი ხელის დაკრით მოვიღოთ მთ ბოლო. რა შეიძლება ითქვას ამის თაობაზე? ყოველივე ეს ძალიან შორს არის სერიოზული პოლიტიკისაგან, რეალური ცხოვრებისაგან და საშიშია საქმისათვის. რა მოიტანებთ ეს? ხელმძღვანელობდნენ ასეთი მდგომის მომხრეები, მათი შეხედულებანი ხსენებული მიზეზების გამო მიღებული ეთ არ არის, როგორიც გვჭირდება, იმისათვის, რომ 2000 წლისთვის გადავწყვიტოთ ის ამოცანა, რომელიც დავსახეთ. უძნელესი ამოცანაა, მაგრამ, ეტყობა, სწორედ ეს უნდა დავაყენოთ იგი, რათა საზოგადოების მთელი რესურსები გამოიყენოთ მის გადასაწყვეტად, რადგან იგი თითოეული ოჯახის, თითოეული ადამიანის ცხოვრების ეხება. ამის შესაძლებლობანი გვაქვს. ამას ცხადყოფს სხვადასხვა რეგიონის გამოცდილება.

ძნელ სიტუაციაში აღმოჩენდით სახალო მოხმარების საქონელთან დაკავშირებით როგორც ფარფინ ასორტიმენტის საკონლთან საბნაო ბაზრის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, ისე ნაწარმის ხარისხის თვალსაზრისითაც. ახლა ჩვენ დავდგეთ ყველა დარგის, და არა მარტო მსუბუქი მრეწველობის სფეროში. ეს ეხება ეკონომიკურ რეფორმამ დიდი შესაძლებლობანი დასახა ამისათვის. და არაფის არა აქვს უფლება განზე იდგეს, სხვებს აბრალებდეს ყველაფერს. ყოველი კაცმა თავისი წვლილი უნდა შეიტანოს ამ საქმეში.

მინდა აღვნიშნო, რომ მიმდინარე წლის რვა თვის მანძილზე სახალხო მოხმარების საქონლის წარმოება შარშანდელთან შედარებით გაიზარდა 13 მილიარდი მანეთით, ანუ 6,3 პროცენტით. ფასიანი მომსახურების მოცულობა ნაზარდია 5,1 მილიარდი მანეთით, ანუ 14,4 პროცენტით. მაგრამ მსუბუქი მრეწველობის მრავალი ნაწარმის, აგრეთვე ხანგრძლივი სარგებლობის საქონლის დეფიციტი ჯერ მნიშვნელოვანი და მწვავეა. ეს ეგრძნები ამ დღეებშიც, როცა ეგესაბრებოდი ქალაქების, სოფლებისა და მეშობა დაბების მცხოვრებლებს.

და კიდევ ერთი რამ. არაფრად არ ეარგა, რომ მრავალი საწარმო, რომლებიც სამრეწველოანგარიშებრივი უფლებებით სარგებლობენ, ცდილობენ ფინანსური საქმეების გამოასწორონ: მხოლოდ ძვირადღირებული საქონლის გამოშვების ზრდით. თანაც ცოტა რამ თუ კეთდება იმისათვის, რომ გფფართოვდეს იაფი საქონლის წარმოება და ასორტიმენტი. ზოგი კი საეროოდ ანტისაზოგადოებრივი გზას დაადგა — ამცირებს მასობრივი მოთხოვნის იაფფასიანი საქონლის გამოშვებას. ასეთი მოვლენა ცენტრალურ კომიტეტსა და მთავრობაში ჯეფფერი ეგოიზმის გამოვლინებად მიაჩნიათ, რომელიც შეუწყნარებელია სოციალისტურ საზოგადოებაში. წარმოიდგინეთ, ყველა რომ ასეთ გზას დაადგეს, ჩვენ ყველანი, მომხმარებლები, წვავოწყდებით ამ ჯგეფფურ ეგოიზმს მოფაზებში, დაწლებზე. ჰოდა, დავეგრწნდებით ინ სიტუაციას, რომლისგანაც თავის დაღწევას ვეღარ ეშალ.

არ მინდა დავჯერდე მხოლოდ ამ კრიტიკულ შენიშვნებს. მინდა მოვიწოდო ყველა საწარმოს ხელმძღვანელებსა და შრომითი კოლექტივებს საბჭოებს დაეუფლონ ეგერ აგერ ენენ და ჯერ ეგერ ენენ ეგერ ენენ ეგერ ენენ

მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლა

(გაგრძელება)

— 341 კილოგრამი და თეუბისამ — 18 კილოგრამი. უნდა თქვას, რომ 1965 წელს ერთ სულ მოსახლეზე გადაანგარიშებით მომმარებული იყო 4 კილოგრამი კარაქი, 1987 წელს კი — 7,2 კილოგრამი. სრული სურათი რომ შეგვქმნა, ასეთი, რომ კეთილსაკმაო ფასებით ოფიციალურ ბაზარზე ვყიდიდეთ ნებისმიერ ოდენობას, ეს ჯერ-ჯერობით ოცნებაა. ეს ოცნება ასეთ ფასებზე ... ეს ... ეს ... ...

მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლა

(დასასრული)

ჩვენ ბევრი რამ ვიღონეთ, რათა დაგვმტკიცებინა, რომ ამ რადიოსალოკაციო სადგურის ბასთათ და დანიშნულება არ არღვევს 1972 წლის ხელშეკრულებას რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის შესახებ. აქ ამერიკელი კონგრესმენებიც კი მოვიწვიეთ. განვაცხადეთ, რომ ბაზა ვართ ამ სადგურის მოწყობილობის დემონსტრაციისათვის, თუ მივიღწევთ მოლაპარაკებას რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის ალმნშნელი ხელშეკრულების დაცვის შესახებ. მაგრამ კონსენსუსის რადიოსალოკაციო სადგურის გარშემო მონაწილეობის გავიცეცეთა და ამით საკეთილაოდ გრძელდება, შემაფერხებელ გაჟღენას იზღვნა ეტაპივის ქალაქების მიმდინარეობაზე. ეს ბელს აძლევთ ზოგიერთებს. ჩვენ გადავწყვიტეთ ერთხელ და სამუდამოდ გამოვაცალოთ ფეხქვეშ ნიადაგი იმათ, ვინც ამ საქმიანობას ეწევა, ო

თ კი ვინც გულწრფელად არის შეშფოთებული, ამ ეტაპის უსაფუძვლობის უტყუარი საბუთები წარეფდგინთ. ეს გადაწყვიტეთ ბა შეეიტყობინეთ ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს.

ჩვენ წინადადებას ვაყენებთ შეიქმნას კრასნოიარსკის რადიოსალოკაციო სადგურის ბაზაზე შვეიდობიანი მიზნით კოსმოსური სივრცის გამოყენებისათვის საერთაშორისო თანამშრომლობის ცენტრი და შეგიყვანთ იგი მსოფლიო კოსმოსური ორგანიზაციის სისტემაში, რომლის იდეა მიიღეს დასავლეთის იურორატეტიანმა წრეებმა. მზად ვართ ეფოთმირთთ ყველა ქვეყნის მეცნიერებს, რომლებიც გამოიჩენენ ინტერესს ამ პროექტისადმი.

ასეთია ჩვენი პასუხი შეშფოთებაზე, რომელიც დასავლეთი იჩენს კრასნოიარსკის სადგურის გამო. მაგრამ ჩვენი შეშფოთება ბენელნადიასა და დიდ ბრიტანეთში ამერიკის რადიოსალოკაციო სადგურების შეუნებლობის გამო ისევ რჩება. სპეციალისტები აცხადებენ, რომ ეს რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის ხელშეკრულების პირდაპირი დარღვევაა. მოვალეთ, რომ ჩვენი ახალი ინიციატივის პასუხად ვაშინგტონში შეასამის ღონისძიებებს განაბორეცი. ელეინეს?

ვუბრუნდებით რა ახლა-წყნარი ოკეანის რეგიონს, უნდა მოგახსენოთ, რომ მისი მნიშვნელოვანი გაუეუკეთება მარტო შეიარაღებით როგორ გამოწვეული. მას სხვა მზარი საფრთხეც ემუქრება. ეს პრობლემა ყველას კარგად ესმის. ეს უკვე დროა ეფიქროთ ამ დარგში რეგიონალური თანამშრომლობის მოწყსრიგებაზე. იქნება იმით დაგვიწყო, რომ მოგვეწვია ექსპერტთა სპეციალური კომისია, რომელიც, დარწმუნებული ვარ, ცხადყოფს, რამდენად ბევრი გვაქვს საერთო პოლიტიკა, რამდენად ვართ ყველანი ურთიერთდაკავშირებული და, მაშასადამე, ერთად უნდა ვიმოქმედოთ.

დღის წესრიგში დგება ისეთი მნიშვნელოვანი თემებიც, როგორიც არის თანამშრომლობა ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნება-განვითარებაში, სტიქიური უბედურების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ერთი სიტყვით, უნებლიეთ გვებადება აზრი — რატომ არ უნდა მოვაყოთ ყველა დაინტერესებული (ან იმათი, ვინც მოისურვებს) სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრა აზია-წყნარი ოკეანის აუზში ახლებური ურთიერთობის დამყარებისადმი თავდადარეული მიდგომების განსახილველად.

ჩვენ ინტერესით ვაკვირდებოდით აზია-წყნარი ოკეანის ეკონომიკური თანამშრომლობისადმი მიძღვნილი კონფერენციის საქმიანობას, მიგვსალმეთ მის ამაღნანნდელ ოსაკის სესიას, მზად ვართ ჩავებით ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის მუშაობაში ნებისმიერი ფორმით, რომელსაც მისაღებად მიიჩნევენ მისი წევრები. მეი ეტაპურობა მართებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სხვადასხვა ორგანიზაციასაც — აზიისა და წყნარი ოკეანის ეკონომიკურ და სოციალურ კომისიის და დასავლეთ აზიის ეკონომიკურ და სოციალურ კომისიის.

არ მინდა შეიქმნას შთაბეჭდილება, თითქოს ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ვლადივოსტოკის იდეების რეალიზაციაში თავიდან ჩვენ ყველაფერი რიგზე გვაქვს. თითქმისდა, მხოლოდ გარეშე გარეგნობანი გვიშლიდნენ ხელს. ჩვენ შორს ვართ ამეცი დასკვნისაგან. ეს, სხვათა შორის, გამომდინარეობს იქიდან, რაზეც ვილაპარაკე ჩემი გამოსვლის პირველ ნაწილში, — ჩვენს პრობლემებსა და სიძნელეებზე. მაგრამ ჩვენ შორს ვიყურებით. რადიალური ეკონომიკური რეფორმა და პოლიტიკური სისტემის გარდაქმნა ეფექტიანეულოფენ ეკონომიკისა და შორეულეულოფენ ეკონომიკური თანამშრომლობის მოწყსრიგებაზე. იქნება იმით დაგვიწყო, რომ მოგვეწვია ექსპერტთა სპეციალური კომისია, რომელიც, დარწმუნებული ვარ, ცხადყოფს, რამდენად ბევრი გვაქვს საერთო პოლიტიკა, რამდენად ვართ ყველანი ურთიერთდაკავშირებული და, მაშასადამე, ერთად უნდა ვიმოქმედოთ.

ბოლოს ეს ეტაპი ისეთი მნიშვნელოვანი თემებიც, როგორიც არის თანამშრომლობა ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნება-განვითარებაში, სტიქიური უბედურების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ერთი სიტყვით, უნებლიეთ გვებადება აზრი — რატომ არ უნდა მოვაყოთ ყველა დაინტერესებული (ან იმათი, ვინც მოისურვებს) სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრა აზია-წყნარი ოკეანის აუზში ახლებური ურთიერთობის დამყარებისადმი თავდადარეული მიდგომების განსახილველად.

ჩვენ ინტერესით ვაკვირდებოდით აზია-წყნარი ოკეანის ეკონომიკური თანამშრომლობისადმი მიძღვნილი კონფერენციის საქმიანობას, მივესალმეთ მის ამაღნანნდელ ოსაკის სესიას, მზად ვართ ჩავებით ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის მუშაობაში ნებისმიერი ფორმით, რომელსაც მისაღებად მიიჩნევენ მისი წევრები. მეტი ეტაპურობა მართებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სხვადასხვა ორგანიზაციასაც — აზიისა და წყნარი ოკეანის ეკონომიკურ და სოციალურ კომისიის და დასავლეთ აზიის ეკონომიკურ და სოციალურ კომისიის.

არ მინდა შეიქმნას შთაბეჭდილება, თითქოს ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ვლადივოსტოკის იდეების რეალიზაციაში თავიდან ჩვენ ყველაფერი რიგზე გვაქვს. თითქმისდა, მხოლოდ გარეშე გარეგნობანი გვიშლიდნენ ხელს. ჩვენ შორს ვართ აწყენი დასკვნისაგან. ეს, სხვათა შორის, ეკონომიკური ეტაპი ჩემი გამოსვლის პირველ ნაწილში, — ჩვენს პრობლემებსა და სიძნელეებზე. მაგრამ ჩვენ შორს ვიყურებით. რადიალური ეკონომიკური რეფორმა და პოლიტიკური სისტემის გარდაქმნა ეფექტიანეულოფენ ეკონომიკისა და შორეულეულოფენ ეკონომიკური თანამშრომლობის მოწყსრიგებაზე. იქნება იმით დაგვიწყო, რომ მოგვეწვია ექსპერტთა სპეციალური კომისია, რომელიც, დარწმუნებული ვარ, ცხადყოფს, რამდენად ბევრი გვაქვს საერთო პოლიტიკა, რამდენად ვართ ყველანი ურთიერთდაკავშირებული და, მაშასადამე, ერთად უნდა ვიმოქმედოთ.

ბოლოს ეს ეტაპი ისეთი მნიშვნელოვანი თემებიც, როგორიც არის თანამშრომლობა ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნება-განვითარებაში, სტიქიური უბედურების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ერთი სიტყვით, უნებლიეთ გვებადება აზრი — რატომ არ უნდა მოვაყოთ ყველა დაინტერესებული (ან იმათი, ვინც მოისურვებს) სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრა აზია-წყნარი ოკეანის აუზში ახლებური ურთიერთობის დამყარებისადმი თავდადარეული მიდგომების განსახილველად.

ჩვენ ინტერესით ვაკვირდებოდით აზია-წყნარი ოკეანის ეკონომიკური თანამშრომლობისადმი მიძღვნილი კონფერენციის საქმიანობას, მივესალმეთ მის ამაღნანნდელ ოსაკის სესიას, მზად ვართ ჩავებით ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის მუშაობაში ნებისმიერი ფორმით, რომელსაც მისაღებად მიიჩნევენ მისი წევრები. ეს ეტაპურობა მართებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სხვადასხვა ორგანიზაციასაც — აზიისა და წყნარი ოკეანის ეკონომიკურ და სოციალურ კომისიის და დასავლეთ აზიის ეკონომიკურ და სოციალურ კომისიის.

ეს ეტაპი ისეთი მნიშვნელოვანი თემებიც, როგორიც არის თანამშრომლობა ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნება-განვითარებაში, სტიქიური უბედურების წინააღმდეგ ბრძოლაში

ულტიმატუმი

საკრძესი იუწყება
19 სექტემბერი

● ავღანეთი

ბრძოლები ექსტრემისტებთან

ქაბული. ავღანეთის სამ დიდ ქალაქს — ქაბულს, ჯელალაბადსა და გარდეზს ქვეკნეს დაუშინეს სარაკეტო ნაღმები. ავღანეთის დედაქალაქის მთელ რიგ რაიონებში დანგრეულია შენობები. გარდეზში ძლიერ დაიჭრნენ ორი ქალი და ბავშვი. ჯელალაბადისათვის ცეცხლის დაშენის შედეგად დაღუპა ექვსი კაცი, მათ შორის ორი ქალი და სამი ბავშვი.

რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალები განაგრძობდნენ საბრძოლო ოპერაციებს ექსტრემისტული დაჯგუფებების წინააღმდეგ. სერიოზულ ზარალს განიცდიან „ავღანეთის ისლამური პარტიის“, „ავღანეთის ისლამური საზოგადოების“ და „ნასრის“ შემადგენლობის მეამბოხეები ქაბულის პროვინციის ფაგმანის მაზრაში. გაფთრებული ბრძოლები მოხდა ამავე მაზრის დარა-ზარგარის, ისაპენინ, ყოლ-ბაბა-ნურის რაიონებში. ავღანელმა მეომრებმა ხელთ იგდეს ქაბულის საცხოვრებელი უბნებისათვის ცეცხლის დასაშენად განკუთვნილი რამდენიმე რაკეტა. ნანგარჰარის პროვინციის სორპრუდის მაზრაში საბრძოლო მოქმედების დროს ავღანელთის ქვეგანაყოფებმა ხელთ იგდეს იარაღითა და საბრძოლო მასალებით სავსე საწყობი, რომელიც ერთ-ერთ ექსტრემისტულ ჯგუფს ეკუთვნოდა. საწყობში ინახებოდა, კერძოდ, 50-მდე „მიწა-მიწა“ კლასის რაკეტა. ჯელალაბად-ქაბულის გზაზე გაანადგურეს ბაზდა, რომელიც კერძო და სახელმწიფო ავტომობილებს ძარცვავდა.

მშვიდობიანი მოსახლეობის მიმართ ექსტრემისტთა მიერ გაჩაღებული სისხლიანი ტერორის მიუხედავად პაკისტანიდან და ირანიდან ქვეყანაში ჩამოსულ ლტოლვილთა ნაკადი არ მცირდება, ლტოლვილთა საქმეების სამინისტროს ცნობის თანახმად, ეროვნული შერიგების პოლიტიკის გამოცხადების შემდეგ განვლილ პერიოდში ავღანეთში დაბრუნდა 150 ათასზე მეტი ლტოლვილი. ამ ხნის მანძილზე 2500 რეპატრიანტი სამშობლოსა მოწყობილი. ყოფილ ლტოლვილთა 3 ათასამდე ბავშვი მოწყობილია სკოლებში, სამუშაო და უმაღლეს სასწავლებლებში.

● პოლონეთი

მიაღწიეს შეთანხმებას

ვარშავა. აქ გაიმართა პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ალნიის, საზოგადოებრივი წესრიგისა და დისციპლინის დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარის ჩ. კიშჩაკის მორიგი შეხვედრა პროფკავშირულ, სოციალურ და კათოლიკურ მოღვაწეთა, მეცნიერთა, კულტურის წარმომადგენელთა ჯგუფთან. შეხვედრაში მონაწილეობდნენ პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის ხელის ვიცე-მარშალი ე. ოს